

Soutěžní advokacie

INFORMAČNÍ LIST č. 2 / 2008

ÚNOR 2008

ÚŘAD
PRO OCHRANU
HOSPODÁŘSKÉ
SOUTĚŽE

OBSAH

Alternativní řešení soutěžních problémů má význam	3
Soutěžní advokacie	4
Oznámení o závazcích	5
Oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o alternativním řešení některých soutěžních problémů.6
Případy řešené mimo správní řízení ukončené v letech 2005–200711
Příklady přijetí závazků navržených účastníky řízení	18

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

tř. Kpt. Jaroše 7, 604 55 Brno

Redakční rada: Kristián Chalupa, Filip Vrána, Martin Švanda, Jana Ištvanová

tel.: 542 167 288/243/225

fax: 542 167 112

e-mail: tiskuohs@compet.cz

www.uohs.eu

Uzávěrka textu: 12. 2. 2008

Grafická úprava, tisk: Metoda spol. s r. o.

ALTERNATIVNÍ ŘEŠENÍ SOUTĚŽNÍCH PROBLÉMŮ MÁ VÝZNAM

Pojem soutěžní advokacie lze v širším kontextu definovat jako soubor těch aktivit Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, které směřují ve prospěch vytváření a rozvíjení zdravého soutěžního prostředí. Antimonopolní úřad v posledních více než dvou letech opakovaně zdůrazňuje, že nápravu závadného stavu na jednotlivých trzích lze provádět rychle a účinně také mimo správní řízení, nebo případně spoluprací s účastníky již zahájeného řízení.

V případech, kdy jsou soutěžitelé připraveni ze své vlastní iniciativy chybné jednání napravit, nabízí náš úřad pomocnou ruku. Za alternativní řešení ÚOHS přitom pokládá zejména odstranění soutěžního problému ještě před zahájením správního řízení, prostřednictvím tzv. soutěžní advokacie. V takovém případě však může jít pouze o méně závažná provinění. Nelze totiž odpouštět sankce za cenové dohody a jiné hardcore kartely.

Druhým typem alternativního řešení soutěžních problémů je možnost účastníků již Úřadem zahájeného správního řízení podat návrh opatření, která budou dostatečná pro ochranu hospodářské soutěže a odstraní se jejich splněním závadný stav. Tento způsob řešení soutěžních problémů je v současné době formalizovaný, tj. upravený přímo zákonem o ochraně hospodářské soutěže, a to jak u dohod narušujících soutěž, tak i v případech zneužití dominantního postavení. Antimonopolní úřad je toho názoru, že vzhledem k zákonným podmínkám lze rozhodnutí o závazcích přijmout nejen u méně závažných deliktů, ale i u závažných porušení zákona ve formě dohod narušujících soutěž, jež ovšem nebyly nikdy realizovány, či u „prohřešků“, pokud měly jen omezený dopad na hospodářskou soutěž a nevykazovaly znaky hardcore omezení. Navržením opatření, jež budou naším Úřadem vyhodnocena jako dostatečná k ochraně hospodářské soutěže, se soutěžitelé mohou vyhnout správní pokutě.

Pro zřetelnější stratifikaci deliktů a jejich závažnosti vypracoval Úřad pro ochranu hospodářské soutěže metodický materiál věnovaný právě této problematice. Věřím, že tento dokument, který zpracovali přední odborníci ÚOHS, přispěje nejen k větší osvětě, ale rovněž i k další kultivaci soutěžního prostředí v České republice.

Martin Pecina
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

SOUTĚŽNÍ ADVOKACIE

Kamil Rudolecký
I. místopředseda ÚOHS

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je ústředním orgánem státní správy, který dbá na podporu a ochranu hospodářské soutěže proti jejímu nedovolenému omezování. Svěřená kompetence je tak viditelná v mnoha oblastech hospodářského života.

Regulace soutěžního prostředí v oblastech působnosti Úřadu se však neomezuje pouze na rozhodování v rámci správního řízení. V hojně míře je využíván institut tzv. soutěžní advokacie. Tedy souhrnu všech aktivit zaměřených na podporu vzniku a rozvoje konkurence na trhu. Dle názoru Úřadu je soutěžní advokacie efektivním nástrojem, jak opět obnovit případně nastolit zdravé soutěžní podmínky. V mnoha případech tak není nutné zahajovat správní řízení, pokud společnost jednající v rozporu se zákonem, přijme opatření doporučené Úřadem a napraví se. V případě, kdy správní řízení již probíhá, je možno přijmout závazky i v jeho průběhu, a poté řízení zastavit. Pokud však delikvent argumentaci Úřadu odmítne, alternativní řešení soutěžního problému nelze uplatnit, a je třeba přistoupit k uložení adekvátní sankce a nápravu závadného stavu vymáhat. Stále je tedy nutno alternativnímu postupu přikládat punc určité výjimečnosti.

Institut soutěžní advokacie se však může v plné šíři rozvinout v oblasti veřejné podpory, tedy podpory soutěžitelů ze zdro-

ju veřejných institucí. Úřad zde má roli poradenského a koordinačního orgánu přímo ze zákona a soutěžní advokacie je každodenním prostředkem formování tržní kultury.

Stejně jako řada jiných oblastí i veřejná podpora podléhá poměrně široké právní regulaci. Tato se však pohybuje převážně na úrovni přímo závazného komunitárního práva, které aplikuje sama Evropská komise. Vhodným využitím soutěžní advokacie ÚOHS se tak zajistí soulad s evropskými předpisy, aniž by muselo dojít k zákroku ze strany evropských orgánů. Soutěžní advokacie zde plní výraznou preventivní funkci.

Využití soutěžní advokacie je velmi aktuální rovněž při prosazování vhodných řešení tam, kde nelze uplatnit nápravu prostřednictvím právní regulace. Jedná se např. o situace, kdy právní úprava zcela absentuje. Tato metoda, kdy ÚOHS sděluje konkrétní doporučení, jak zajistit férové podmínky na trhu, je poměrně účinná. Využíváno je tzv. ekonomického přístupu, tedy detailní analýzy situace na trhu. Příkladem může být poskytnutí podpor malého rozsahu, jež sice nepodléhají oficiální schvalovací proceduře u Evropské komise, které však mohou mít velmi negativní dopady na lokálním trhu. Zejména v případech drobných podnikatelů tak může podpora, která je pod rozlišovací schopností evropských orgánů, napáchat značné škody. Pomocí neformální autority ÚOHS tak již došlo v řadě případů k odstoupení od zamýšleného jednání poskytovatele veřejné podpory a zabránění mnohdy likvidačním dopadům na soutěžitele.

Soutěžní advokacie je spojena s prosazováním zásad transparentnosti a nediskriminace. Svoje uplatnění najde v případech liberalizace trhu či privatizace. Mnohdy již jen samotná diskuse nad problematikou vede k následné změně názorů a využití soutěžních principů.

Soutěžní advokacie Úřad pro ochranu hospodářské soutěže využívá v připomínkovém řízení k návrhům vládních materiálů či formou školení, tématických publikací a dalších forem zvyšování povědomí o pravidlech zdravého trhu. Její přínos je nesporný.

OZNÁMENÍ O ZÁVAZCÍCH

Robert Neruda
ředitel Sekce hospodářské
soutěže ÚOHS

Na začátku června 2004 nabyla účinnosti první novela současného zákona, která po vzoru komunitárního práva vnesla do českého soutěžního práva věc do té doby neznámou: možnost ukončení správního řízení vedeného pro podezření ze zneužití dominance nebo z uzavření kartelové dohody za podmínky přijetí závazků. Pro tento typ ukončení správního řízení se poměrně rychle vžilo označení alternativní řešení, někdy též soutěžní advokacie.

Zákonná úprava tedy připouští odklon od sankčního rozhodnutí. Pokud se jedná o typově méně závažné protisoutěžní jednání a jeho účastníci přijmou v řízení závazky, jimiž odstraní závadný stav, může Úřad vydat rozhodnutí o zastavení správního řízení za podmínky splnění těchto závazků.

Tato procedura přináší výhody pro obě strany. Účastníci řízení se díky ní vyhnou uložení pokuty a protiprávnost jejich jednání není v rozhodnutí Úřadu deklarována. Úřadu rozumné využívání této procedury umožní rychle a účinně vyřešit jím zjištěná méně závažná protisoutěžní jednání a soustředit své zdroje na odhalování a prokazování nejzávažnějších deliktů.

Právní úprava procedury přijímání závazků je velmi stručná. To je na jednu stranu předpokladem potřebné flexibility při jejím využívání, na straně druhé však zákon neposkytuje účastníkům trhu ani přibližné vodítko, v jakých případech je Úřad ochoten závazky přijmout a podle jakých procesních pravidel.

Za účelem poskytnutí tohoto vodítka a po téměř čtyřech letech zkušeností s vedením „závazkových“ řízení se Úřad rozhodl publikovat své Oznámení o alternativním řešení některých soutěžních problémů (dále jen „Oznámení“). Jeho obsahem je popis podmínek, za kterých Úřad, i když má podezření na protisoutěžní delikt, nebude zahajovat správní řízení, případně již zahájené správní řízení zastaví. Oznámení tedy nejen konkretizuje zákonná pravidla pro přijímání závazku v průběhu správního řízení, nýbrž též souhrnně upravuje proces a podmínky alternativního řešení před zahájením řízení.

Mezi základní předpoklady alternativního řešení podle Oznámení patří, že se jedná o případ, jehož mimosankční řešení je efektivnější (proto alternativní řešení nepřipadá v úvahu

u typově nejzávažnějších deliktů) a že účastníci protisoutěžního jednání včas reagují na výtky ze strany Úřadu přijetím dostatečných závazků. Tyto závazky přitom mohou být podle okolností jak behaviorální, tak strukturální.

Svým Oznámením a závazkem podle pravidel v něm obsažených důsledně postupovat tedy Úřad nabízí soutěžitelům, jejichž jednání je prošetřováno, možnost rychlého a efektivního řešení. To je však podmíněno upřímným úmyslem všech účastníků takového cíle dosáhnout. Předpokladem alternativního řešení je tedy úzká spolupráce mezi Úřadem a soutěžiteli ve fázi před přijetím závazků. Neméně významným prvkem je však bezvýjimečný závazek soutěžitelů přijatá opatření po celou dobu jejich trvání důsledně plnit. Neplnění přijatých závazků je nejen důvodem pro opětovné zahájení správního řízení, nýbrž také pro uložení pokuty, a to podle stejných pravidel, podle nichž se pokutují nejzávažnější protisoutěžní delikty.

Pravidla uvedená v Oznámení se vztahují na většinu v úvahu přicházejících situací, nicméně Úřad si vyhradil právo odlišného postupu v nestandardních případech, pokud by si to vyžadovala efektivní aplikace soutěžního práva. Úřad bude rovněž fungování Oznámení průběžně vyhodnocovat, a pokud zjistí, že plnění jeho základního účelu je z jakéhokoli důvodu ohroženo, přistoupí k jeho změně.

Úřad se tedy rozhodl učinit další podstatný krok ke zvýšení transparentnosti, předvídatelnosti a jednotnosti jeho postupu při aplikaci soutěžního práva. Činí tak mimo jiné vydáváním svých oznámení; po již publikovaných pravidlech o leniency programu, ukládání pokut a přednotifikačních jednáních, hodlá v této nové praxi pokračovat, a to zejména v oblasti konkretizace pravidel řízení o spojování podniků. Tuto činnost chápeme jako jeden z úkolů moderního antimonopolního úřadu.

OZNÁMENÍ ÚŘADU PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE O ALTERNATIVNÍM ŘEŠENÍ NĚKTERÝCH SOUTĚŽNÍCH PROBLÉMŮ

I. Úvodem

1. Posláním Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) je na prvním místě ochrana hospodářské soutěže jako takové. Za formy narušení soutěže, jejichž posuzování spadá do kompetence Úřadu, považuje zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), v platném znění (dále též „zákon“ nebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), tzv. zakázané dohody,¹ zneužívání dominantního postavení² a některé případy spojování soutěžitelů a podniků³ (§ 1 odst. 1 zákona).
2. Činnost Úřadu má zásadně formu dohledu *ex post* – Úřad vyhodnocuje, zda jednáním soutěžitelů nedošlo k porušení zákona. Tak je tomu v případě zakázaných dohod a zneužívání dominantního postavení, v oblasti kontroly spojování soutěžitelů pak při tzv. nedovolené implementaci spojení (§ 18 odst. 5 zákona).⁴
3. Vedle zákona o ochraně hospodářské soutěže aplikuje Úřad ve vztahu k zakázaným dohodám a zneužitím dominantního postavení, které by mohly znatelně ovlivnit obchod mezi členskými státy EU (tzv. jednání s komunitárním prvkem),⁵ i přímo použitelné komunitární právo, konkrétně čl. 81, resp. čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva“).⁶ Ve vztahu ke spojení, k jejichž posuzování je příslušná Komise Evropských společenství (dále též „Komise“), tedy tzv. spojení s komunitární dimenzí, však Úřad žádná rozhodovací oprávnění nemá.⁷
4. Zákon o ochraně hospodářské soutěže upravuje pouze formální postup, jímž se Úřad řídí v případě, že má za to, že došlo k porušení soutěžního práva (ať už českého nebo komunitárního). Zákon předpokládá v takových případech zahájení správního řízení, na jehož konci Úřad na základě shromážděných informací deklaruje, zda došlo ke spáchání správního deliktu,⁸ a pokud ano, případně rozhodne o uložení pokuty,⁹ resp. tzv. opatření k nápravě.¹⁰
5. V případě řízení o zakázaných dohodách, resp. zneužití dominantního postavení, dává nadto zákon Úřadu výslovně možnost rozhodnout o uložení *opatření, která společně navrhli účastníci řízení* (dále též „závazky“).¹¹
6. Úřad zastává stanovisko, že spolupráce mezi ním a soutěžiteli, které podezírá ze spáchání protisoutěžního deliktu, může za určitých podmínek vést k rychlé a účinné nápravě narušení či ohrožení hospodářské soutěže. V případech, kdy jsou soutěžitelé připraveni ze své vlastní iniciativy své jednání napravit, je Úřad připraven nabídnout takovým soutěžitelům pomocnou ruku; pokud dojde k nápravě protisoutěžního stavu, je připraven nezahajovat správní řízení, případně již zahájené správní řízení zastavit, aniž by rozhodl o tom, že byl daným jednáním spáchán správní delikt.
7. Partnerský přístup mezi Úřadem a soutěžiteli může v mnoha případech vést k rychlejšímu a jistějšímu dosažení účelu soutěžní politiky, kterým je ochrana ale i obnova soutěžních podmínek na trhu. Rychlost tohoto řešení souvisí s neformálností postupu, vyšší jistota pak pramení z předpokladu, že strany se vnitřně ztotožní spíše s opatřením, které si přijmou samy, byť po formálních krocích učiněných ze strany soutěžního úřadu, než s pokutou, která je udělována vždy proti vůli jejího adresáta.
8. Přesto je nepochybné, že alternativní řešení není vždy možné; existují soutěžní problémy, které nelze účinně řešit jinak než sankcí. Úřad je přesvědčen, že systém uplatňování sankcí a prevence prostřednictvím přijímání závazků se doplňují: autorita soutěžního úřadu a vážnost apelu na „mimosankční“ řešení případu z jeho strany se přímo odvíjí od reálnosti hrozby rychlého uložení sankce, která překročí nezbytný práh citlivosti. Úřad tedy bude paralelně s těmito pravidly důsledně aplikovat své zásady pro ukládání pokut.¹²
9. Tento materiál popisuje případy a podmínky, za kterých Úřad v závislosti na závažnosti protisoutěžního jednání, skutečnosti, zda a jak dlouho protisoutěžní stav trval, a na míře spolupráce soutěžitelů, nebude zahajovat správní řízení, případně již zahájené správní řízení zastaví. Tyto postupy budou pro účely tohoto materiálu dále nazývány „*alternativní řešení soutěžních problémů*“.
10. Úřad je přesvědčen, že primární součástí úvah o možnosti alternativního řešení soutěžních problémů je zhodnocení závažnosti protisoutěžního jednání, jeho délky, resp. v případě dohod narušujících soutěž i otázka, zda došlo pouze k uzavření takové dohody či též k její realizaci. Zohlednit je třeba i skutečnost, že volba alternativního řešení zásadním způsobem ovlivňuje procesní situaci subjektu poškozeného

1 Srov. § 3 a násl. zákona.

2 Srov. § 10 a násl. zákona.

3 Srov. § 12 a násl. zákona.

4 Regulací *ex ante*, kterou Úřad vykonává v souvislosti s povolováním spojení soutěžitelů (srov. zejm. § 16 a 17 zákona), se tento materiál nezabývá.

5 V podrobnostech srov. oznámení Komise publikované v ÚV C 101, 27. 4. 2004, s. 81.

6 Nařízení Rady (ES) č. 1/2003, čl. 3.

7 Nařízení Rady (ES) č. 139/2004, čl. 21 odst. 3.

8 Srov. § 7 odst. 1, § 11 odst. 2 a § 18 odst. 5 zákona.

9 Srov. § 22 odst. 2 zákona.

10 Srov. § 23, resp. § 18 odst. 5 zákona.

11 Srov. § 7 odst. 2 až 5 a § 11 odst. 3 až 7 zákona.

12 Sdělení Úřadu *Zásady postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při stanovování výše pokut*, <http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/kartely-a-dominance/zasady-stanovovani-pokut/> dále jen „Sdělení o pokutách“.

protisoutěžním jednáním v rámci soudního řízení o náhradu škody z protisoutěžního jednání (viz dále).

11. Alternativní řešení soutěžních problémů tak, jak jsou popisovány tímto materiálem, nepředstavuje jediný způsob, kterým může Úřad se soutěžiteli spolupracovat na odstranění soutěžních problémů. Zde popsanými postupy Úřadu tak není dotčen tzv. *leniency program*,¹³ který se vztahuje na případy, kdy soutěžitelé umožní Úřadu prokázat zakázanou dohodu, k jejímuž prokázání neměl Úřad dosud potřebné podklady. Dále popsanými postupy rovněž není dotčena možnost Úřadu snížit pokutu v rámci řízení o rozkladu poté, co účastník řízení splnil opatření k nápravě uložená nepravomocným prvostupňovým rozhodnutím.
12. Pravidla dále uvedená nebudou ze strany Úřadu aplikována v nestandardních případech, kdy je možné specifika případu a míru odlišnosti jasně definovat a kde je takový odlišný postup nezbytný k efektivní ochraně hospodářské soutěže.

II. Alternativní řešení soutěžních problémů obecně

13. Za alternativní řešení soutěžních problémů Úřad pokládá následující formy spolupráce ze strany soutěžitelů:
 - i. odstranění soutěžního problému před zahájením správního řízení, a
 - ii. přijetí závazků navržených účastníky řízení v rámci prvostupňového řízení.
14. Možnost alternativního řešení soutěžních problémů je závislá mimo jiné na závažnosti deliktu, z jehož spáchání Úřad určité soutěžitele podezívá. Úřad ve své aplikační praxi¹⁴ rozlišuje tři kategorie závažnosti deliktů, lišící se svou typovou nebezpečností pro soutěž:
 - i. *velmi závažné delikty*; do této kategorie spadají zejména horizontální dohody o cenách, o rozdělení trhu či omezení výroby, zneužití dominantního postavení soutěžitelů s výrazným dopadem¹⁵ na širší skupinu spotřebitelů, uskutečnění spojení v rozporu s pravomocným rozhodnutím Úřadu a neplnění opatření uložených Úřadem dle § 18 odst. 5 zákona.
 - ii. *závažné delikty*; do této kategorie spadají zejména jiné horizontální dohody, vertikální dohody o určení cen pro další prodej a o rozdělení trhu, jiná zneužití dominantního postavení či porušení zákazu uskutečňování spojení podle § 18 odst. 1 zákona v jiných případech, než je uvedeno v bodě i, a
 - iii. *méně závažné delikty*; do této kategorie spadají zejména jiné vertikální dohody menšího významu s omezeným

13 Sdělení Úřadu *Program aplikace mírnějšího režimu při ukládání pokut (Leniency program)*, <http://www.compet.cz/hospodarska-soutez/kartely-a-dominance/novy-leniency-program/>.

14 Sdělení o pokutách, body 21 až 24.

15 zohledňován je přitom jak přímý, tak nepřímý dopad na spotřebitele.

vlivem na spotřebitele, které zasahují pouze malou část trhu, a další méně závažná narušení soutěže.

15. Podmínky pro alternativní řešení soutěžních problémů před zahájením správního řízení a v jeho rámci jsou zcela specifické, proto se tento materiál bude nadále zabývat jen těmito jednotlivými formami. Alternativní řešení soutěžních problémů mimo správní řízení poskytuje nižší míru právní jistoty všem zúčastněným subjektům, tj. dotčeným soutěžitelům, Úřadu i třetím stranám, a proto k němu bude Úřad přistupovat v užším okruhu situací, než v případě alternativního řešení soutěžních problémů v rámci správního řízení.

III. Odstranění soutěžních problémů před zahájením správního řízení

16. Podle § 20 odst. 1 písm. a) zákona Úřad vykonává dozor nad tím, zda a jakým způsobem soutěžitelé plní povinnosti vyplývající pro ně z tohoto zákona nebo z rozhodnutí Úřadu vydaných na základě tohoto zákona. Podle § 20 odst. 2 zákona potom Úřad při výkonu dozoru postupuje přiměřeně podle § 21 odst. 5 až 9 zákona, tedy podle ustanovení, které upravuje správní řízení u Úřadu.
17. Šetření, která Úřad vede za účelem zjištění, zda došlo či nedošlo k porušení zákona, jsou považována za zahájená z vlastního podnětu Úřadu. Tato šetření mohou v zásadě vyústit buď k závěru, že v daném případě nedošlo k porušení zákona, a to mimo rozhodnutí ve správním řízení, nebo

Úřad zahájí správní řízení, případně je věc postoupena jinému příslušnému orgánu.

18. Pokud se Úřad dozví o možném porušení zákona, provádí šetření, zda zjištěné skutečnosti odůvodňují zahájení správního řízení v dané věci (srov. § 21 odst. 3 zákona).
 19. Pokud zjištěné skutečnosti odůvodňují zahájení správního řízení, vyhodnotí Úřad předběžně typovou závažnost předmětného jednání, a to, zda již došlo k realizaci protisoutěžního jednání a pokud ano, jak dlouho tato realizace trvala.
 20. Úřad zastává stanovisko, že v případě některých méně závažných deliktů není v rozporu s preventivním působením sankční politiky Úřadu, pokud upustí od zahájení správního řízení (a tedy od případného rozhodnutí o spáchání deliktu, resp. o uložení sankce) za podmínky, že soutěžní problém bude v krátké době zcela odstraněn.
 21. Jestliže Úřad na základě předběžného hodnocení dospěje k závěru, že protisoutěžní jednání lze hodnotit jako méně závažné a že toto jednání buď nebylo realizováno, nebo mělo omezený dopad na hospodářskou soutěž, pak, pokud z okolností případu nevyplývá, že pro zajištění důkazů bude nezbytné provést šetření na místě v rámci správního řízení (srov. § 21 odst. 5 a 6 zákona), sdělí Úřad ještě před zahájením správního řízení soutěžitelům, které ze správního deliktu podezírá, v jakém jejich jednání spatřuje možné porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže, resp. čl. 81 a 82 Smlouvy. Omezenost dopadu jednání na hospodářskou soutěž podle tohoto bodu se posuzuje zejména z hlediska teritoriálního (rozsah území ovlivněného proti-
- soutěžním jednáním), personálního (množství soutěžitelů a spotřebitelů ovlivněných protisoutěžním jednáním) a časového (délka trvání deliktu).
22. Pokud soutěžitel, kterému Úřad podle předchozího bodu sdělil podezření o spáchání protisoutěžního deliktu, do 10 pracovních dnů Úřad písemně vyzve, že hodlá zcela odstranit soutěžní problém, který je v jeho jednání spatřován, Úřad vyzve takového soutěžitele, aby ve lhůtě ne delší než jeden měsíc předložil návrh opatření, jejichž provedení by vedlo k úplnému odstranění soutěžního problému. Takový návrh musí obsahovat lhůty, ve kterých bude soutěžitel předmětná opatření plnit.
 23. Obdrží-li Úřad ve lhůtě podle předchozího bodu návrh opatření, posoudí jejich dostatečnost. Dostatečnost opatření je posuzována z pohledu schopnosti řádně, tj. včas a zcela odstranit soutěžní problém. Za dostatečné nelze považovat takové opatření, jehož splnění závisí na nejistých okolnostech či k jehož splnění nemá dojít bezprostředně.
 24. Navržená opatření musejí být takového charakteru a intenzity, že jejich splnění je schopno samo o sobě ospravedlnit rezignaci na autoritativní deklaraci protiprávnosti jednání a na uložení správní sankce za jednání, jež je jinak považováno za správní delikt. Použití tak připadá v úvahu jen v případech, kdy na základě realizace navrženého opatření existuje objektivní možnost okamžitého a úplného vyřešení závažné situace založené protisoutěžním jednáním.
 25. Pokud Úřad shledá na základě posouzení uvedených kritérií navržená opatření dostatečnými, nebude zahajovat správní řízení, a to po dobu, po kterou soutěžitel plní podmínky, obsažené v jeho návrhu opatření.
 26. Pokud Úřad návrh opatření ve stanovené lhůtě neobdrží, pokud Úřad navržená opatření neshledá dostatečnými, případně nebude-li předmětný soutěžitel jednat v souladu s nimi, zahájí Úřad v dané věci správní řízení.

IV. Přijetí závazků navržených účastníky řízení v rámci prvostupňového řízení

27. Jak v případě řízení o dohodách narušujících soutěž, tak v případě řízení o zneužití dominantního postavení může Úřad uložit, aby účastníci splnili opatření, která společně navrhli, jsou-li dostatečná pro ochranu hospodářské soutěže a odstraní-li se jejich splněním závadný stav. Jestliže Úřad neshledá taková opatření dostatečnými, důvody písemně sdělí soutěžitelům a pokračuje v řízení; jinak uloží splnění těchto opatření a řízení zastaví.¹⁶ Účastníci řízení mohou taková opatření písemně navrhnout Úřadu nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy jim Úřad doručil výhrady k dohodě; k pozdějšímu podání nebo změnám navržených opatření přihlédne Úřad jen v případech hodných zvláštního zřetele. Účastníci řízení jsou svým návrhem vázáni vůči Úřadu i mezi sebou navzájem, popřípadě vůči třetím osobám, a od podání návrhu do rozhodnutí Úřadu nesmějí

¹⁶ § 7 odst. 2, resp. § 11 odst. 3 zákona.

dohodu podle jejího původního znění plnit.¹⁷ Úřad pak nemůže vydat rozhodnutí o uložení splnění opatření, jestliže zakázaná dohoda již byla plněna a měla nebo mohla mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže¹⁸, popřípadě jestliže zneužití dominantního postavení mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.¹⁹

28. Zákon tedy umožňuje, aby účastníci řízení podezřelí z uzavření zakázané dohody nebo zneužití dominantního postavení navrhli Úřadu opatření (závazky), jejichž splnění povede k odstranění stavu, který Úřad na základě v průběhu řízení získaných podkladů pokládá za závadný. Pokud je splnění takových závazků dostatečné pro ochranu hospodářské soutěže, vydá Úřad rozhodnutí, kterým účastníkům řízení splnění takových opatření uloží a současně řízení zastaví (§ 7 odst. 2 a § 11 odst. 3 zákona, dále též „rozhodnutí o závazcích“).

29. Z rozhodovací praxe Úřadu vyplývá, že navržené závazky musí být takového charakteru a intenzity, že jejich splnění je schopno samo o sobě ospravedlnit zastavení probíhajícího správního řízení směřujícího k uložení správní sankce za jednání, jež je považováno za správní delikt, bez toho, že by bylo vydáno rozhodnutí o tom, že tento správní delikt skutečně spáchán byl. Jedná se o výjimečnou situaci, kdy z pohledu ochrany soutěže existuje objektivní možnost okamžitého a úplného vyřešení závadné situace založené protisoutěžním jednáním a zájem na takovém řešení převáží zájem na potrestání soutěžitela, jenž se takového jednání dopustil, a s tím spojený zájem na právní jistotě třetích osob.²⁰

30. Při úvahách o přijetí závazků je třeba zohlednit skutečnost, že rozhodnutím o závazcích se určitým způsobem komplikuje právní situace subjektů, jež byly protisoutěžním jednáním postiženy, ať se jedná o spotřebitele, zákazníky či konkurenty účastníků řízení (tzv. třetí strany), neboť v rozhodnutí Úřadu není deklarována protizákonnost jednání příslušných soutěžitelů. Takové třetí strany pak v řízeních před civilními soudy nemohou spoléhat na to, že otázka toho, zda byl spáchán správní delikt a kdo jej spáchal, již byla jako předběžná otázka závazně vyřešena,²¹ a musí tyto základní podmínky uplatnění soukromoprávní odpovědnosti za protisoutěžní jednání prokázat samy.

31. Návrh závazků podávají všichni účastníci řízení společně (§ 7 odst. 2 a § 11 odst. 3 zákona); v případě zakázaných dohod se tedy musí jednat o společný návrh všech jejich účastníků, v případě kolektivní dominance pak všichni soutěžitelé, kteří na relevantním trhu zaujímají kolektivní dominantní postavení. Pokud některý z účastníků řízení s navrženými závazky nesouhlasí, není možné rozhodnutí o závazcích vydat.

32. Návrh závazků musí být předložen nejpozději do 15 dní poté, co Úřad doručil účastníkům řízení výhrady; v případě více účastníků řízení běží tato lhůta ode dne, kdy byly výhrady sděleny posledním z účastníků. *Sdělení výhrad* není zákonem blíže vymezeno, z dosavadní rozhodovací praxe Úřadu nicméně vyplývá, že se jedná o takové sdělení Úřadu (nejedná se tedy o rozhodnutí), ve kterém budou účastníci řízení poučeni, jaké jejich jednání považuje Úřad za nezákonné, které zákonné ustanovení tím mělo být porušeno a na základě jakých důkazů došel Úřad k tomuto závěru. Sdělení výhrad bude zpravidla samostatným správním úkonem učiněným v průběhu správního řízení poté, co bylo ukončeno dokazování, avšak dříve, než byli účastníci řízení seznámeni s podklady pro vydání rozhodnutí.^{22,23}

33. Návrh závazků je pro účastníky řízení závazný. Poté, co byl návrh závazků předložen Úřadu, nemohou účastníci řízení pokračovat v jednání, které Úřad ve sdělení výhrad označil za závadné (např. nesmějí plnit dohodu, kterou Úřad pokládá za zakázanou), a musí postupovat v souladu s navrženými závazky (§ 7 odst. 3 a § 11 odst. 4 zákona). Pokud by tak některý z účastníků řízení nečinil, nepovažuje se jejich podání za návrh závazků ve smyslu zákona.

34. Rozhodnutí o závazcích nemůže být vydáno, pokud jednání, které Úřad pokládá na základě dosud provedených důkazů za závadné, již bylo realizováno a mělo (nebo mohlo mít) za následek podstatné narušení hospodářské soutěže (§ 7 odst. 4 a § 11 odst. 5 zákona). Úřad zastává stanovisko, že vzhledem k těmto zákonným podmínkám může být rozhodnutí o závazcích přijato pouze pokud se jedná o,

- i. méně závažný delikt,
- ii. závažný delikt ve formě dohody narušující soutěž, jež nebyl dosud plněn,

17 § 7 odst. 3, resp. § 11 odst. 4 zákona.

18 § 7 odst. 4 zákona.

19 § 11 odst. 5 zákona.

20 Srov. rozhodnutí ÚOHS ze dne 15. 5. 2006 R 10/2005 ČSAD Liberec.

21 Srov. § 135 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

22 Srov. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění.

23 Možnost navržení závazků po uplynutí této lhůty bude popsána níže.

iii. závažný delikt, který byl ukončen, který měl omezený dopad na hospodářskou soutěž a který nevykazoval znaky hard-core omezení dle § 6 odst. 2 zákona, resp. dle odstavce 11 Oznámení Komise o de minimis dohodách.²⁴

Omezenost dopadu jednání na hospodářskou soutěž podle tohoto bodu se posuzuje zejména z hlediska teritoriálního (rozsah území ovlivněného protisoutěžním jednáním), personálního (množství soutěžitelů a spotřebitelů ovlivněných protisoutěžním jednáním) a časového (délka trvání deliktu).

35. Úřad posuzuje pouze návrhy závazků, které mu byly doručeny v 15 denní lhůtě od sdělení výhrad. K pozdějším návrhům může přihlížet jen z důvodů hodných zvláštního zřetele. Shodnému režimu přitom podléhají i podstatné změny již navržených závazků. To nevyklučuje pozdější částečnou modifikaci či upřesnění včas navržených závazků.

36. Jestliže Úřad ve stanovené lhůtě obdrží návrh závazků, vyhodnotí jejich dostatečnost co do schopnosti odstranit závadný stav, přitom bude postupovat podle kritérií, jež jsou uvedena v bodech 22, 23, 28 a 29.

37. Jestliže Úřad vyhodnotí závazky dostatečnými, uloží rozhodnutím účastníkům řízení jejich splnění a stejným rozhodnutím správní řízení zastaví. V tomto rozhodnutí není deklarován rozpor jednání se soutěžním právem.

38. V případech, kdy Úřad

- i. neobdrží návrh závazků,
- ii. obdrží návrh závazků po stanovené lhůtě, a nejedná se o případ hodný zvláštního zřetele,
- iii. vyhodnotí navržené závazky jako nedostatečné,

pokračuje ve správním řízení. V případech dle bodu ii, iii tuto skutečnost účastníkům řízení písemně sdělí.

39. Úřad je přesvědčen, že závazky podle § 7 odst. 2 a násl., resp. podle § 11 odst. 3 a násl. je třeba důsledně odlišovat od opatření k nápravě ve smyslu § 23 zákona (dále též „opatření k nápravě“). Opatření k nápravě jsou komplementárním institutem, k jehož použití může Úřad fakultativně přistoupit tehdy, jestliže dospěje k závěru, že samotná autoritativní deklarace protisoutěžního jednání spolu s jeho zákazem do budoucna, ani případné uložení sankce ve formě pokuty podle § 22 odst. 2 zákona nepředstavují dostatečná opatření k dosažení účelu zákona. Z povahy věci se jedná o uložení povinností, prostřednictvím nichž je specifikována povinnost navrácení v předešlý stav vyplývající z paralelního výroku o zákazu určitého jednání a z obecné povinnosti zdržet se nezákonného jednání. Z povahy vztahu obou institutů, tj. závazků a opatření k nápravě, tedy vyplývá, že v případě, kdy Úřad závazky navržené účastníky řízení neshledá samy o sobě dostatečnými k odstranění závadného stavu, může, pokud jsou k tomu splněny zákonné předpoklady, obsahem i formou podobná opatření uložit jako opatření k nápravě ve smyslu § 23 zákona.²⁵

40. Úřad průběžně kontroluje plnění závazků, jejichž splněním podmínil zastavení správního řízení, a to postupem podle § 20 odst. 2 zákona. Zjistí-li, že soutěžitelé neplní opatření přijatá podle § 7 odst. 2 nebo § 11 odst. 3, uloží těmto soutěžitelům pokutu podle § 22 odst. 2 zákona. Tím není dotčeno oprávnění Úřadu postupovat podle následujícího bodu.

41. I když bylo řízení zastaveno v důsledku přijetí závazků navržených účastníky řízení, Úřad může správní řízení znovu zahájit, pokud nastane jedna ze tří zákonem předvídaných situací. Úřad znovu zahájí správní řízení podle § 7 odst. 1 resp. podle § 11 odst. 2 zákona, jestliže

- i. se podstatně změnila podmínky, které byly pro vydání rozhodnutí o zastavení řízení rozhodné,
- ii. soutěžitelé jednájí v rozporu s uloženými opatřeními, nebo
- iii. rozhodnutí o zastavení řízení bylo vydáno na základě nepravdivých nebo neúplných podkladů, údajů a informací.²⁶

V takových případech nebrání zahájení řízení překážka věci rozhodnuté.

²⁴ Oznámení Komise o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 81 odst. 1 smlouvy o založení Evropského společenství (de minimis) (2001/C 368/07).

²⁵ Srov. body 81 až 88 odůvodnění rozhodnutí R 10/2005 ze dne 15. 5. 2006 ve věci ČSAD Liberec.

²⁶ § 7 odst. 5, resp. § 11 odst. 6 zákona.

PŘÍPADY ŘEŠENÉ MIMO SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ UKONČENÉ V LETECH 2005–2007

2005

1. Elektroodpady

V září 2005 byla přijata nová právní úprava v oblasti nakládání s elektroodpady. Za poměrně krátkou dobu účinnosti příslušné vyhlášky obdržel Úřad řadu podnětů výrobců či dodavatelů elektrozařízení i subjektů jinak dotčených vyhláškou, vyjadřujících nespokojenost s jejím zněním. Úřad dospěl ke zjištění, že přijatá právní úprava může vést k narušení hospodářské soutěže. Ačkoli zákon o odpadech v tomto smyslu nic nenaznačuje, vyhláška stanoví, že pro každou skupinu elektrozařízení zajišťuje společné plnění financování nakládání s historickými elektrozařízeními pouze jeden kolektivní systém. Výrobci elektrozařízení jsou tak připraveni o možnost dohodnout se na podmínkách fungování systému a namísto toho jsou nuceni přijmout podmínky, které jsou jim diktovány správcem kolektivního systému vybraného příslušným ministerstvem. Lze současně předpokládat, a zkušenosti ze zahraničí to potvrzují, že v důsledku absence soutěže na tomto trhu jsou i soutěžitelé nuceni nést vyšší náklady spojené s likvidací elektroodpadu, než by tomu bylo na trhu konkurenčním. Proti znění vyhlášky podala skupina poslanců a senátorů ústavní stížnost.

2. Obec Hlubočky

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže šetřil podnět týkající se Nájemní smlouvy k nebytovým prostorám a věcem movitým, kterou stěžovatel uzavřel s obcí Hlubočky s tím, že dodatek ke smlouvě ho zavazoval prodávat pivo stejného stupně a množství za cenu minimálně o jednu korunu vyšší, než-li prodává nájemce v sousední restauraci umístěné v Kulturním domě, kterou obec Hlubočky pronajímala jinému nájemci. Případ byl Úřadem řešen v rámci soutěžní advokacie. ÚOHS informoval stěžovatele i obec Hlubočky o rozporu dodatku se zákonem o ochraně hospodářské soutěže s tím, že by mohlo jít o zakázanou a neplatnou dohodu, která je způsobilá narušit soutěž mezi provozovateli pohostinských zařízení v obci a vyzval obec Hlubočky, aby příslušný článek z dodatku vypustila či jiným způsobem upravila Nájemní smlouvu tak, aby neobsahovala soutěžně závadná ustanovení. Zároveň vyzval obec Hlubočky, aby Úřad informovala o způsobu uvedení předmětné smlouvy do souladu se zákonem. Dne 7. 12. 2005 obec Hlubočky informovala Úřad o tom, že došlo k uzavření Dodatku č. 2 k předmětné Nájemní smlouvě mezi obcí Hlubočky a stěžovatelem, kterým byl vypuštěn dotčený článek s tím, že ostatní ustanovení Nájemní smlouvy zůstala v platnosti beze změny. Úřad ukončil své šetření v této věci.

3. Česká tisková kancelář

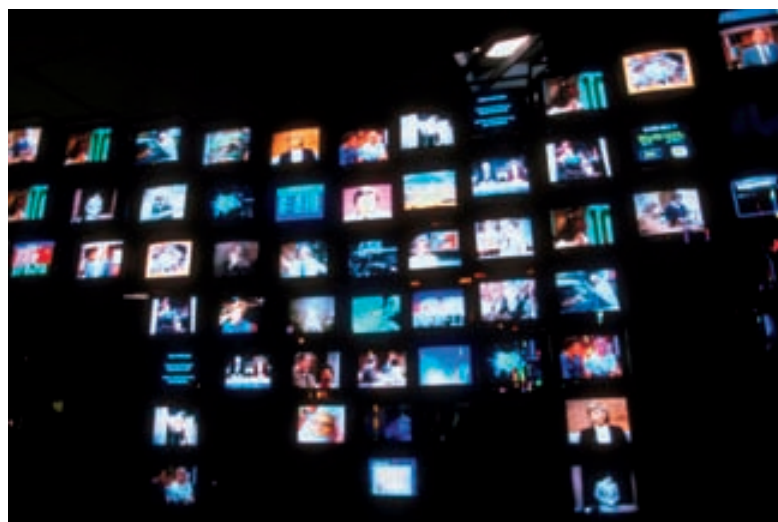
Úřad zjistil indicie na možné porušení zákona ze strany ČTK tím, že ve smlouvách o dodávání, odběru a využívání zpravodajství uzavíraných s vydavateli tisku bylo na základě požadavku ČTK zakotveno ustanovení o minimálních cenách pro další prodej zpráv v elektronické podobě. ČTK Úřadu sdělila, že důvodem uplatňování předmětných ustanovení je, aby se zprávami tiskové kanceláře nemohlo být obchodováno za dumpingové ceny a nedocházelo k narušení soutěže na trhu elektronické

distribuce zpráv ČTK. Po datu 1. 11. 2005 přestala ČTK navrhovat zakotvení inkriminovaných závazků o cenách pro další prodej do smluv s vydavateli odebírajícími zpravodajství ČTK. Rovněž uvedla, že v minulosti nikdy nevyucovala ani nesankcionovala ne/plnění dotčených ustanovení v praxi, protože jejich smysl spatřovala především v prevenci. V rámci vytvoření rovných podmínek pro všechny distributory zpráv se ČTK rozhodla odstranit předmětné ustanovení také ze všech smluv s vydavateli denního tisku uzavřených před datem 1. 11. 2005, resp. zahájit příslušná jednání v tomto smyslu.

2006

1. CET 21

Úřad vlastním šetřením zahájeným v září 2005 na základě nového článku zjistil, že smlouvy uzavírané společností MAG MEDIA 99, a.s. (na základě komisionářské smlouvy uzavřené se společností CET 21 spol. s r.o., dále jen „CET 21“) se zadavateli reklamy na TV NOVA obsahují ustanovení, která mohou narušit § 11 zákona a rovněž čl. 82 Smlouvy o založení Evropského společenství, neboť tato ustanovení zavazují zadavatele reklamy, aby garantovaný objem inzerce na celé období platnosti smlouvy (se zohledněním délky platnosti smlouvy a předstihu jejího uzavření) umístili na TV NOVA. Zadavatelé reklamy byli dle zjištění Úřadu rovněž motivováni zvyšovat garantovaný objem inzerce oproti minulému období a dále byli za nedodržení dohodnutého objemu sankcionováni smluvní pokutou. Rovněž systém uplatňování podmínek byl netransparentní, vůči jednotlivým zadavatelům nebyly uplatňovány shodné podmínky v případě srovnatelného objemu reklamy. Po té, co Úřad na jednání zástupci CET 21 v prosinci 2005 objasnil protisoutěžní dopady těchto ustanovení, se společnost CET 21 zavázala, že Úřadu předloží návrh opatření (včetně lhůt), která bude CET 21 realizovat k odstranění protisoutěžního stavu. Po vzájemných konzultacích a připomínkách Úřadu předložila společnost CET 21 Úřadu dopisem ze dne 27. února 2006 navrhovaná opatření k odstranění protisoutěžního stavu formou

závazku vůči Úřadu. Závazek v souladu se závěry předchozích jednání obsahuje postupné kroky, které bude společnost CET 21 v dané věci realizovat. Úřad vzal tento závazek na vědomí s tím, že společnosti CET 21 sdělil, že šetření Úřadu ve věci obchodní politiky společnosti CET 21 bude ukončeno po té, až bude Úřadu doloženo znění nových smluv se všemi smluvními partnery, ze kterých bude jednoznačně zřejmé, že výsledkem realizace uvedeného závazku v praxi je odstranění dosavadního protisoutěžního chování společnosti CET 21 a že aplikace závazku nezakládá porušení soutěžních pravidel.

2. PNS, a.s.

V průběhu roku 2005 ÚOHS obdržel značný počet stížností od prodejců periodického tisku na jednání První novinové společnosti PNS, a.s. Na základě jednání Úřadu se společností PNS došlo k nastavení obchodních podmínek tak, aby nemohlo dojít vůči prodejcům tisku k uplatnění rozdílných nebo nepřiměřených podmínek.

3. Fišl

ÚOHS se zabýval posouzením rámcových obchodních smluv o výhradním prodeji či koupi infračerveného topného systému, které firma Fišl uzavírala s obchodními partnery v období let 2004–2005. Na základě jejich posouzení dospěl Úřad k závěru, že předmětné smlouvy obsahují některá ujednání, která mohou narušit hospodářskou soutěž na trhu (stanovení prodejních cen pro konečné zákazníky, vymezení území, na kterém může obchodní partner zakoupené výrobky dále prodávat). Poté, co Úřad projednal předmětnou problematiku se zástupci společnosti Fišl, přijala tato společnost nápravná opatření a upravila stávající smlouvy s obchodními partnery tak, aby neobsahovaly protisoutěžní ujednání, čímž došlo k odstranění závadného stavu.

4. Česká kancelář pojistitelů

Česká kancelář pojistitelů (ČKP) je profesní organizace pojistitelů provozujících pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. S ohledem na skutečnost, že ČKP při přijímání nových členů požadovala přijímací poplatek ve výši 30 mil. Kč (cca 1 mil. EURO), byl výrazně zkomplikován vstup nových pojistitelů na trh pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (tzv. povinné ručení) v České republice. Členství v ČKP vzniká právní mocí rozhodnutí Ministerstva financí České republiky, kterým bylo pojistiteli uděleno povolení k provozování pojištění. Současně se vznikem členství v ČKP vznikala novému členu povinnost platit povinné příspěvky členů ČKP. Přijímací poplatek uplatňovaný vůči novým členům ČKP neměl oporu v legislativě a jeho výši nemohli noví členové ČKP nijak ovlivnit. Přijímací poplatek a jeho nepřiměřená výše měl výrazně diskriminační a protisoutěžní charakter, který omezoval vstup na trh tohoto pojistného produktu novým pojistitelům. Úřad proto sdělil zástupcům ČKP, že existence přijímacího poplatku je neodůvodněná a v rozporu se soutěžním právem, neboť vytváří bariéru vstupu pro nové soutěžitele na trh zákonného pojištění motorových vozidel. Správní rada ČKP následně odsouhlasila odstranění bariéry pro vstup nových soutěžitelů na trh.

5. Komora veterinárních lékařů ČR

Dne 11. 8. 2005 obdržel Úřad od Komory veterinárních lékařů ČR žádost o stanovisko k ustanovením profesního řádu

Komory veterinárních lékařů ČR (dále jen „Komora“) regulujícím reklamou v oblasti poskytování veterinárních služeb. Úřad konstatoval, že ustanovení § 4 odst. 2 profesního řádu zakazující cenovou reklamou brání členům Komory ucházet se svobodně a nezávisle o uzavření individuálních dodavatelsko-odběratelských vztahů a je tudíž působivě narušit hospodářskou soutěž mezi veterináři deformováním vztahu nabídky a poptávky. Proto Úřad doporučil zrušení § 4 odst. 2 profesního řádu, jeho neuplatňování, a tím obnovení volné hospodářské soutěže na relevantním trhu poskytování veterinárních léčebných a preventivních činností a požádal, aby byl informován o opatřeních, která Komora přijme. Dopisem ze dne 13. 9. 2005 zástupce Komory sdělil, že představenstvo Komory dalo pokyn Čestné radě Komory, která je oprávněna v disciplinárním řízení postihovat chování členů Komory, aby předmětné ustanovení § 4 odst. 2 profesního řádu přestala uplatňovat. Dne 12. 12. 2005 Úřad obdržel od Komory dopis, který obsahoval zápis z jednání legislativní komise Komory, listinu obsahující návrhy na změnu profesního řádu a kopii protokolu návrhové komise o usneseních přijatých sněmem. Ze zaslaných materiálů vyplynulo, že sněm schválil návrh na změny profesního řádu. Došlo tím k vypuštění ust. § 4 odst. 2 profesního řádu a doplnění stávajícího ust. § 4 odst. 3 písm. c) o nepřípustnosti podbízení veterinárních ošetření nebo úkonů o nový text: „(zejména cenou prokazatelně nižší než náklady)“. Úřad opět upozornil, že podobně jako vypuštěné ustanovení § 4 odst. 2 může nově doplněné znění § 4 odst. 3 písm. c) vést k cenové koordinaci a ve svém důsledku k růstu cen poskytovaných služeb. Dále Úřad označil za nepřijatelné ustanovení § 4 odst. 3 písm. e) omezující veterináře v možnosti zasílat písemné informační materiály jiným než vlastním pravidelným zákazníkům, a tím i svobodnou volbu chovatele vybrat si veterinárního lékaře. Tato ustanovení proto Úřad doporučil zrušit, do budoucna neuplatňovat a požádal, aby byl informován o opatřeních, která Komora v této věci přijme.

6. Dodávky kojeneckého a dětského zboží

Úřad jednal s distributorem kojeneckého a dětského zboží za účelem objasnění ustanovení obsažených v obchodních podmínkách s odběrateli kojeneckého a dětského zboží, v nichž zavazoval maloobchodní prodejce dodržovat doporučené

maloobchodní ceny v případě, že tito prodejci chtějí získat množstevní slevy. Poté, co Úřad na jednání distributorovi objasnil, že uvedená ustanovení jsou v rozporu s § 3 odst. 1 ZOHS a čl. 81 Smlouvy o založení Evropského společenství, se distributor zavázal Úřadu předložit v termínu do 16. 12. 2005 nové znění obchodních podmínek pro své maloobchodní partnery, které již nebudou obsahovat ustanovení o nezbytnosti dodržovat doporučené maloobchodní ceny, pokud by maloobchodní prodejce měl zájem získat množstevní slevy, ani že jiným způsobem nebude dodržování doporučených cen maloobchodními prodejci vyžadovat či kontrolovat, případně jejich nedodržování nebude sankcionovat. Ve stanoveném termínu distributor Úřadu předložil nové znění obchodních podmínek pro své maloobchodní partnery, které již neobsahují protisoutěžní ustanovení. Nové smluvní podmínky vstoupily v platnost k 1. 1. 2006.

7. HIBERNIA spol. s r.o.

Úřad z vlastního podnětu zahájil šetření ve věci stanovování koncových prodejních cen značkových hodinek koncernu Swatch Group, které v České republice distribuuje společnost HIBERNIA. V dodavatelských smlouvách, jež má HIBERNIA jako dodavatel uzavřené se svými odběrateli, ÚOHS zjistil protisoutěžní ustanovení. Dodavatel měl konkrétně právo změnit velkoobchodní a maloobchodní ceny a odběratel se zavazoval, že na základě této změny cen přecení zboží. Úřad vyzval společnost HIBERNIA k přehodnocení cenové politiky a zjednání nápravy. HIBERNIA uznala protisoutěžní charakter smluvních ustanovení a přislíbila zpracování nových distribučních smluv, které již budou v souladu se soutěžním právem. Znění všech dohod o ukončení původních smluv Úřad obdržel 18. 12. 2006. Následně bylo šetření ukončeno.

8. Svaz chovatelů holštýnského skotu

Úřad obdržel od Komory veterinárních lékařů ČR žádost o prošetření materiálu nazvaného „Prohlášení společné zdravotní komise Svazu chovatelů holštýnského skotu ČR, Svazu chovatelů českého strakatého skotu a Českého svazu chovatelů masného skotu k „Národnímu ozdravovacímu programu od infekční rinotracheitidy skotu (IBR) v ČR““ (dále jen „Prohlášení“). V Prohlášení byly mimo jiné uvedeny body, jejichž obsahem bylo konkrétní uvedení (nejlevnějšího) distributora vakcíny proti IBR, konkrétní uvedení výše přiměřené marže veterinárního lékaře (kterou by měl veterinární lékař uplatnit) a nákupní ceny jedné dávky vakcíny. V rámci šetření bylo zjištěno, že společná zdravotní komise uvedených svazů chovatelů vypracovala Prohlášení z důvodů potřeby poskytnout chovatelům potřebné informace pro jejich individuální rozhodování v souvislosti s účastí v Národním ozdravovacím programu (dále jen „NOP“). Skutečnosti uvedené v souvislosti s marží veterinárního lékaře a nákupní cenou vakcín byly uvedeny s ohledem na potřebné poskytnutí orientačních informací chovatelům skotu, jako spotřebitelům, kteří financují velmi nákladný NOP. Zpracovanou marketingovou rešerší, jež byla výsledkem zdravotní komise provedeného průzkumu cenových nabídek vakcín pro realizaci NOP, tak bylo poskytnutí modelu tvorby ceny vakcín pro konečného spotřebitele jako nezbytného informačního zdroje pro jeho konkrétní individuální cenová jednání s konkrétním veterinárním lékařem. V průběhu dalšího šetření Úřad obdržel i materiál adresovaný chovatelům, ve kterém ředitel Svazu

chovatelů holštýnského skotu ČR uvádí, že se podařilo vyjednat solidní snížení ceny od výrobce (firma Pfizer) a minimální marži od distributora (Phoenix, lékárenský velkoobchod), přičemž je současně uveden kontakt na zástupce distributora firmy Phoenix. Současně bylo doporučeno obrátit se na jiného veterinárního lékaře v případě, kdy jím uvedená cena vakcíny pro chovatele překročí danou výši. Na základě výše uvedených skutečností Úřad konstatoval, že shora popsany postup může být považován za způsobilý ovlivnit chování členů všech tří svazů chovatelů při objednávání vakcín. Tím, že je členům svazů chovatelů doporučeno obracet se na konkrétního distributora a odmítání veterinárního lékaře v těch případech, kdy nabízí vakcínu ve výši přesahující stanovenou částku, může být způsobilé vyvolat u chovatelů jednání vedoucí k omezení, případně vyloučení některých soutěžitelů z hospodářské soutěže. V této souvislosti Úřad vyzval všechny tři svazy chovatelů k odstranění protisoutěžního jednání, což se následně stalo.

9. rcm Pelikán

Úřad obdržel podnět, jehož obsahem byl dotaz na postup výhradního dovozce (velkoobchodního prodejce modelářských potřeb rcm Pelikán) v souvislosti s jeho požadovanými podmínkami. K těmto podmínkám patřil mj. požadavek „kamenného obchodu“. Společnost tento požadavek odůvodnila skutečností, že zásadní část sortimentu prodávaného společností rcm Pelikán tvoří modely letadel, lodí, automobilů a vrtulníků, elektronické systémy pro dálkové ovládání modelů apod., jejichž složitost, náročnost na správnou obsluhu a dodržování správných postupů při stavbě a provozování nikterak nezaostává za skutečnými automobily nebo leteckou technikou. Zvláště modely letadel a vrtulníků jsou schopny při nesprávném nakládání s nimi, chybné montáži, či obsluze, způsobit vážné zranění osob, u kterých nelze vyloučit smrtelné následky, stejně tak jako značné škody na majetku. Proto prodej značné části sortimentu vyžaduje předvedení funkce zákazníkovi, vyzkoušení a náležité poučení zákazníka o způsobech bezpečného provozování, které provede odborně fundovaný prodejce v prodejně. Úřad

však zjistil, že určité stejné zboží distribuované rcm Pelikán, je možné bez dalšího zakoupit prostřednictvím internetových obchodů. Tato skutečnost tak byla v rozporu s konstatováním uvedeným společností rcm Pelikán. Úřad neshledal důvody týkající se požadavku na „kamenný obchod“ za natolik objektivně ospravedlňující, pro které by bylo nezbytné pro prodej celého sortimentu distribuovaných výrobků rcm Pelikán požadovat existenci „kamenného obchodu“ pro další prodej. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem vyzval Úřad společnost rcm Pelikán ke zjednání nápravy. Na základě své výzvy obdržel Úřad sdělení společnosti rcm Pelikán, ve kterém bylo uvedeno, že společnost rcm Pelikán plně respektuje stanovisko Úřadu a požadavek na sjednocení podmínek prodeje zboží určeného pro jeho další prodej se zavázala zpracovat do nově vytvořených velkoobchodních podmínek společnosti, které Úřadu předložila.

10. Unie filmových distributorů

ÚOHS uzavřel v listopadu 2006 šetření vzájemných smluvních vztahů mezi filmovými distributory a provozovateli kin. Na trhu docházelo k nepřímému určování cen prostřednictvím tzv. „minimálního vstupného“. Protisoutěžní ustanovení bylo zakotveno ve všeobecných obchodních podmínkách poskytování podlicencí k šíření audiovizuálních děl odsouhlasených Asociací provozovatelů kin a Unii filmových distributorů, na základě kterých většina provozovatelů kin a distributorů filmů uzavírala vzájemné smluvní vztahy. Úřad vyzval obě zmíněná sdružení, aby situaci napravila změnou příslušných ustanovení všeobecných obchodních podmínek. Návrh změn, které Unie filmových distributorů zaslala Úřadu začátkem října 2006, však dikci zákona o ochraně hospodářské soutěže nevyhovoval a naopak umožňoval dokonce přímé určení cen. Druhý návrh změn dodatku všeobecných obchodních podmínek byl již v souladu s připomínkami ÚOHS tak, aby nadále nedocházelo k narušování pravidel hospodářské soutěže na trhu distribuce filmových titulů provozovatelům kin. Unie filmových distributorů tzv. „minimální vstupné“ nahradila právně nezávazným „doporučeným vstupným“. S ohledem na tuto skutečnost bylo šetření Úřadu následně ukončeno.

11. CD Projekt Czech, s.r.o.

Úřad zahájil šetření z vlastního podnětu, a to na základě informací z internetových stránek společnosti CD Projekt, podle nichž tato společnost zastavila dodávky počítačové hry Heroes of Might and Magic V společnosti Electro World s.r.o., která chtěla hru prodávat dle svých reklamních letáků za cenu 499,- Kč, ačkoliv CD Projekt stanovil doporučenou cenu 999,- Kč. Následným šetřením ÚOHS zjistil, že CD Projekt skutečně vynucoval po společnosti Electro World s.r.o. dodržování jím stanovené doporučené ceny uvedeného herního titulu a následně také dodávky této hry zastavil. Ačkoliv Úřad nezjistil, že by CD Projekt sjednal v písemných smlouvách se svými odběrateli nějaké protisoutěžní ustanovení, v praxi k určování koncových cen odběratelům došlo. Úřad upozornil soutěžitele CD Projekt na jeho závadné jednání a vyzval ho k nápravě. CD Projekt poté do svých smluv s odběrateli doplnil ustanovení o nezávaznosti doporučených cen, dále na svých internetových stránkách v podmínkách obchodní spolupráce toto ustanovení zveřejnil a informoval o možnosti odběratele určit koncovou maloobchodní cenu dle své vlastní úvahy.

12. PHARMDATA

Úřad se zabýval šetřením jednání distribučních společností – členů Asociace velkodistributorů léčiv (dále jen „AVEL“) spolu s jejich společně kontrolovanou společností PHARMDATA, s.r.o., která provozuje databázi léčiv a zdravotnických prostředků, označovanou jako „PDK číselník“. Z předložených podkladů vyplynulo, že PHARMDATA uzavírá s odběrateli smlouvu (objednávku) na poskytování služeb výrobcům a dodavatelům, ve které se uvádí, že distribuční firmy – členové AVEL nebudou obchodovat a zařazovat do svých nabídek přípravky, které nejsou obsaženy v číselníku PDK. Po projednání předmětné problematiky Úřad společnost PHARMDATA upozornil na ust. § 3 odst. 1 ZOHS a pro odstranění jakýchkoli pochybností o souladu shora citovaného ujednání předmětné smlouvy s § 3 ZOHS společnost vyzval, aby předmětné ujednání bylo ze smlouvy odstraněno. Následně společnost předložila Úřadu upravený text smlouvy, ze kterého bylo uvedené ustanovení odstraněno, a současně bylo Úřadu sděleno, že v této nové podobě budou uzavírány nové smlouvy a staré smlouvy budou nahrazeny novou formulací.

13. OVB Allfinanz a Fincentrum finanční poradenství

Z tisku Úřad zjistil, že OVB Allfinanz, a.s. a Fincentrum finanční poradenství, a.s. uzavřely dne 1. 9. 2006 mezi sebou smlouvu o některých postupech v obchodním styku. Klíčovým závazkem smlouvy bylo ustanovení, podle kterého se strany zavázaly neuzavřít smlouvu o spolupráci s finančním poradcem, který odešel od druhé smluvní strany v posledních dvou měsících. Úřad měl za to, že by předmětná smlouva mohla narušit hospodářskou soutěž, a to soutěž mezi finančními poradci a zprostředkovateli, kteří mezi sebou soutěží, kdo z nich se stane poradcem uvedených finančních společností. Uzavřená smlouva tak mohla již předem vyloučit některé poradce ze soutěže. Úřad proto vyzval obě společnosti, aby v jim stanovené lhůtě uvedly předmětnou smlouvu do souladu se zákonem na ochranu hospodářské soutěže. Společnosti požadovanou nápravu provedly a to tak, že smlouvu zcela zrušily. Úřad poté šetření podnětu zastavil.

14. Městské služby Ústí nad Labem – pohřebnictví

Úřad obdržel dne 3. 2. 2006 podnět týkající se údajného protisoutěžního jednání spočívajícího v rozdílném přístupu k firem-

ním zákazníkům při poskytování služeb obřadní síně ze strany příspěvkové organizace Městské služby Ústí nad Labem (MS). Úřad na základě výzvy příspěvkové organizaci MS k předložení informací, týkající se šetření podnětu, obdržel od MS zprávu, ve které MS sdělují, že jednání, jež by mohlo být eventuálně hodnoceno jako porušení pravidel hospodářské soutěže, spočívající v neoprávněném poskytnutí cenových slev společnosti Pohřební ústav Helena, s.r.o., Ústí nad Labem, již bylo odstraněno uzavřením dohody o narovnání se zmíněnou společností, přičemž součástí dohody je rovněž vrácení finančních částek neoprávněně poskytnutých této společnosti v účetním období roku 2005. Současně bylo Úřadu sděleno, že MS přijaly opatření k zamezení vzniku podobných situací, tedy zvýhodňování některých svých zákazníků před jinými, v budoucím období. Úřad vzal zmíněnou informaci MS na vědomí a tato opatření považuje za dostačující k řešení zmíněného stavu. S ohledem na výše uvedené skutečnosti proto nezhájil v dané věci správní řízení.

15. Šetření podmínek prodeje spotřební elektroniky

Šetření bylo zahájeno z vlastního podnětu. Bylo osloveno osm významných prodejců spotřební elektroniky včetně obchodních řetězců se zaměřením na zjištění, zda v rámci vertikálních vazeb dodavatelů a prodejců nejsou maloobchodní prodejci jakýmkoli způsobem nuceni nebo motivováni k dodržování dodavateli doporučených maloobchodních cen. Z podkladů bylo zjištěno, že společnost Sony Czech spol. s r. o. používá v cenících pojmy „referenční cena“ a „dodatečná marže (při zachování referenční ceny)“, které by mohly nasvědčovat, že k vázání prodejců doporučenou cenou může docházet (a to za jakýsi bonus za dodržování takové doporučené ceny ve formě dodatečné marže). Za účelem zjištění, co uvedené pojmy v praxi znamenají, byli písemně a posléze telefonicky osloveni oba prodejci, v jejichž podkladech (cenících) se tyto pojmy objevují: Okay Brno a Datart Praha. Jeden z prodejců sdělil, že referenční cena je doporučená koncová cena pro zákazníka a stanovuje ji dodavatel. Dodatečnou marži podle jeho vyjádření vyplácí Sony v případě, kdy prodejce dodržuje doporučenou maloobchodní cenu, tj. referenční cenu. Daný obchodník však doporučené ceny nedodržuje, avšak kdyby je dodržoval, dostal by od Sony tento bonus vyplacen. Protože minimálně jeden prodejce chápal pojmy z ceníku Sony tak, že nasvědčovaly možnému porušení zákona byl zástupce spol. Sony pozván k projednání a vysvětlení věci. Při ústním jednání vysvětlil a doložil, že doda-

tečná marže je pouze informativní údaj pro kupujícího o tom, že kdyby byla dodržena referenční maloobchodní cena, bude rozdíl mezi touto cenou a nákupní cenou vyšší o tuto marži, tj. vyšší než 19 % (DPH). Referenční cena je doporučená, nezávazná, Sony nesleduje její dodržování. Zachování referenční ceny nemá vliv na výši nákupní ceny – v té je vždy zahrnuta dodatečná marže (produktový faktor). Zástupce Sony prohlásil, že jsou si vědomi určitého zavádějícího znění textu ceníku. Proto v nových cenících platných od 1. 4. 2006 již nebude položka „dodatečná marže“ uváděna (bylo doloženo novým ceníkem). Kromě spol. Sony nebyly u ostatních dodavatelů/prodejců spotřební elektroniky zjištěny indicie možného porušení § 3 ZOHS.

16. Šetření na trhu rádiem řízených modelů letadel, helikoptér, aut atd.

Úřad obdržel kopii Smlouvy o distribuci, která byla uzavřena 29. 6. 2006 s firmou Thunder Tiger Corporation, Taiwan (dále jen „TTT“). Na základě této smlouvy byl podnikatel rcm Pelikán jmenován jediným a výhradním distributorem výrobků TTT, tj. rádiem řízených modelů letadel, helikoptér, aut atd., na území České republiky, Slovenské republiky, Polska a Maďarska. Smlouva obsahuje i další ujednání typická pro smlouvy o výhradním prodeji/distribuci. K dotazu Úřadu, zda může přijímat objednávky na zboží TTT z území mimo vymezené teritorium, tento distributor sdělil, že takové objednávky nepřijímá, rovněž nemůže zboží přeprodat jinému distributorovi (z jiného teritoria). Úřad shledal, že jde o exkluzivní distribuční smlouvu se zákazem pasivního prodeje mimo určené území. Šetřením Úřadu bylo zjištěno, že dohoda o zákazu pasivního prodeje obsažená ve Smlouvě o distribuci by mohla být považována za zakázanou dohodu narušující soutěž. Toto stanovisko dal distributorovi na vědomí a doporučil, aby s ním seznámil i zástupce firmy TTT. Rovněž doporučil, aby s poukazem na stanovisko Úřadu navrhl úpravu smluvních podmínek společnosti TTT tak, aby distributorovi smlouva umožňovala pasivní prodej výrobků TTT, tj. na základě poptávky prodej i mimo přidělené teritorium. Bylo uloženo informovat Úřad o výsledcích navrhovaných změn, a to ve lhůtě do 30. 11. 2006. Více než 3 měsíční lhůta byla poskytnuta z důvodu mimoevropského sídla společnosti TTT. Rovněž byl kontaktován Bundeskartellamt za účelem zjištění postavení dceřiné společnosti TTT na německém trhu. Dne 5. 12. 2006 Úřad obdržel kopii Smlouvy o distribuci uzavřené mezi D. Pelikánem a TTT v listopadu 2006. Tato nová smlouva již neobsahuje ustanovení o zákazu pasivního prodeje.

17. LIFTEC

Úřad zjistil indicie na možné porušení zákona ze strany společnosti JaGa, spol. s r.o. tím, že tato společnost odmítla dodávky potiskovacích strojů, náhradních dílů a spotřebního materiálu společnosti LIFTEC CZ. Společnost LIFTEC CZ do 1. 10. 2004 byla výhradním distributorem potiskovacích strojů společnosti Videojet Technologies Inc. (se sídlem v USA a pobočkami v Evropě). V roce 2004 probíhaly dodávky tohoto zboží již bez písemné smlouvy a následně bylo společnosti LIFTEC CZ oznámeno, že dodávky budou ukončeny k 31. 12. 2004, což se také stalo. Důvodem měla být fúze v USA, kdy společnost DANAHER Corporation vlastníci Videojet převzala společnost Willet – konkurenčního výrobce, kterého v České republice po několika letech distribuuje společnost JaGa. Společnost LIFTEC

CZ se poté obrátila na společnost JaGa, která se stala od roku 2005 výhradním distributorem i potiskovacích strojů značky Videojet pro území ČR a SR, se žádostí o dodání náhradních dílů a spotřebního materiálu, aby mohla plnit již dříve převzaté zakázky/záruky vůči svým zákazníkům. JaGa odmítla poptávané zboží spol. LIFTEC CZ dodat. LIFTEC CZ rovněž oslovil jednotlivé distributory potiskovacích strojů značky Videojet působící v jednotlivých zemích EU se žádostí o dodávky – žádny z oslovených distributorů na tuto žádost nereagoval. Případ byl řešen jednáním v rámci soutěžní advokacie – Úřad byl společností LIFTEC CZ a JaGa informován, že dne 31. 8. 2005 došlo k uzavření Smlouvy o spolupráci mezi spol. LIFTEC CZ a JaGa, na základě které došlo k obnově dodávek náhradních dílů a spotřebního materiálu k potiskovacím strojům značky Videojet. Úřad ukončil své šetření ve věci odmítnutí dodávek ze strany společnosti JaGa společností LIFTEC CZ. Vzhledem k tomu, že v rámci šetření podnětu spol. LIFTEC CZ poukázala na možný zákaz pasivních prodejí pro jednotlivé distributory v rámci území EU ze strany společnosti Videojet Technologies Inc. (která je významnou společností v oblasti výroby a distribuce potiskovacích strojů na území EU) a tomu, že distributoři společnosti Videojet Technologies Inc. působí ve většině států EU, informoval Úřad s ohledem na obsah Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 Komise o možném porušení soutěžních pravidel.

2007

1. GAS s.r.o.

Dne 1. 8. 2007 obdržel Úřad podnět České společnosti pro svařování produktů, k prošetření jednání plynárenských distribučních společností náležejících do skupiny RWE (dále též „PDS“). ČSSP se rozhodla zabývat certifikací organizací, jež působí v oblasti montáží a oprav plynárenského zařízení. Z tohoto důvodu ČSSP oslovila jednotlivé PDS, a to za účelem získání náležitostí k provádění certifikací předmětných organizací. Z obdržení odpovědí PDS vyplynulo, že vstup dalšího subjektu do provádění certifikací organizací nepovažují tyto společnosti za přínosný a nadále budou vyžadovat certifikaci organizací zajišťovanou společností GAS s.r.o. Výše uvedené sdělení jednotlivých PDS však bylo v přímém rozporu se sdělením společnosti RWE Energy Czech Republic, s.r.o., ve kterém tato společnost konstatovala, že nic nebrání vzniku novému

subjektu, který bude v souladu s platným předpisem o ověřování odborné úrovně a kvality práce v oblasti montáží a oprav plynových zařízení provádět certifikaci organizací z této oblasti. Na základě tohoto sdělení společnosti RWE ECR bylo šetření podnětu ukončeno. Dne 1. 8. 2007 obdržel Úřad od ČSSP nové informace a začal se danou problematikou opět zabývat. Společnost RWE ECR přislíbila v průběhu předmětného šetření Úřad informovat o skutečnosti, kdy a jaká opatření budou učiněna za účelem vyloučení rizika poškozování potenciálních poskytovatelů služeb certifikací. Dne 24. 10. 2007 společnost RWE ECR informovala Úřad, že s vedoucími pracovníky společností provozujících distribuční soustavy ze skupiny RWE v České republice byla podrobně projednána problematika postojů k certifikacím ČSSP a bylo dohodnuto, že PDS budou uznávat certifikace i jiných poskytovatelů, pokud jejich certifikace bude splňovat podmínky předpisu TPG 923 01-1,2. Na základě těchto informací bylo šetření uzavřeno.

2. NAVISAT Stadler s.r.o.

Dne 16. 2. 2007 Úřad obdržel podnět k šetření ve věci možného určování minimálních cen pro další prodej zboží zn. Geosat. S ohledem na tuto skutečnost Úřad oslovil společnost NAVISAT Stadler dopisem se žádostí o informace v uvedené věci. Výsledkem komunikace Úřadu s Ing. Štádlerem, zástupcem společnosti NAVISAT Stadler a uvedeného jednání je následující: Ing. Štádler přislíbil Úřadu informovat o nastavení systému nadstandardního záručního i pozáručního servisu společnosti Navisat Stadler takovým způsobem, aby nebyl vázán na dodržování doporučeného cenového rozpětí. Rovněž zašle doklady o způsobu informování odběratelů o této úpravě systému. Tyto požadavky Úřadu k nápravě protisoutěžního chování jmenované společnosti byly splněny, což bylo Úřadu oznámeno dopisem ze dne 14. 5. 2007. Následně bylo šetření v dané věci ukončeno.

3.–10. Zákazy exportu ve smlouvách pivovarů

Při prověřování jiného podnětu Úřad zjistil, že ve smlouvách 8 pivovarů s odběrateli piva jsou obsažena ustanovení bránící odběratelům ve vývozu piva do zahraničí, např. ve formě:

- kupující není oprávněn vyvézt zboží za hranice ČR,
- kupující se zavazuje, že předmět této kupní smlouvy nebude žádným způsobem realizovat mimo území ČR. Pro případ porušení povinnosti kupujícím sjednávají smluvní strany pokutu ve výši 100 tisíc za každý případ porušení. Úřad se nejprve dotyčných pivovarů dotázal, z jakého důvodu je ustanovení o omezení dalšího prodeje (zákaz exportu) do jejich smluv začleněno. Pivovary jako nejčastější důvody uváděly ochranu obalového kontu, označení obalů a etiket, reklamační důvody, jakost zboží a známkoprávní důvody. Poté Úřad informoval pivovary o posouzení daného ustanovení z hlediska předpisů na ochranu hospodářské soutěže, tj. zejména čl. 81 Smlouvy o ES a Nařízení Komise č. 2790/1999 a rovněž o praxi EK a ESD při posuzování dohod o zákazu exportu.

Podněty Úřad řešil soutěžní advokací, neboť všech 8 pivovarů ihned po upozornění Úřadu vyjádřilo ochotu k úpravě smluv a odstranění ustanovení o zákazu exportu piva do určité lhůty. Po uplynutí lhůty provedl Úřad kontrolu, zda pivovary splnily nápravná opatření v plném rozsahu. Stav provedené soutěžní advokacie je shrnut v následující tabulce:

Č. j. podnětu	Pivovar	Lhůta pro zjednání nápravy	Kontrola splnění nápr. opatření
P 73/07	DUP-Družstvo Pelhřimov	do 31. 7. 2007	do 15. 8. 2007
P 74/07	Budějovický měšťanský pivovar a.s., České Budějovice	do 31. 7. 2007	do 15. 8. 2007
P 75/07	Městský pivovar Platan s.r.o, Protivín	do 30. 9. 2007	do 15. 10. 2007
P 76/07	HOLS a.s., Pivovar Vratislavice n. Nisou	do 29. 6. 2007	do 15. 7. 2007
P 77/07	Bohemia Regent a.s., Třeboň	do 31. 7. 2007	do 15. 8. 2007
P 78/07	Pivovar Ferdinand a.s., Benešov	do 30. 5. 2007	do 15. 6. 2007
P 79/07	Pivovary Staropramen a.s., Praha	do 31. 10. 2007	do 31. 10. 2007
P 80/07	Pivovar Nymburk spol. s r.o.	do 31. 8. 2007	do 17. 9. 2007

11. IMUNO s.r.o. – závazek výhradního odběru laboratorních vyšetření

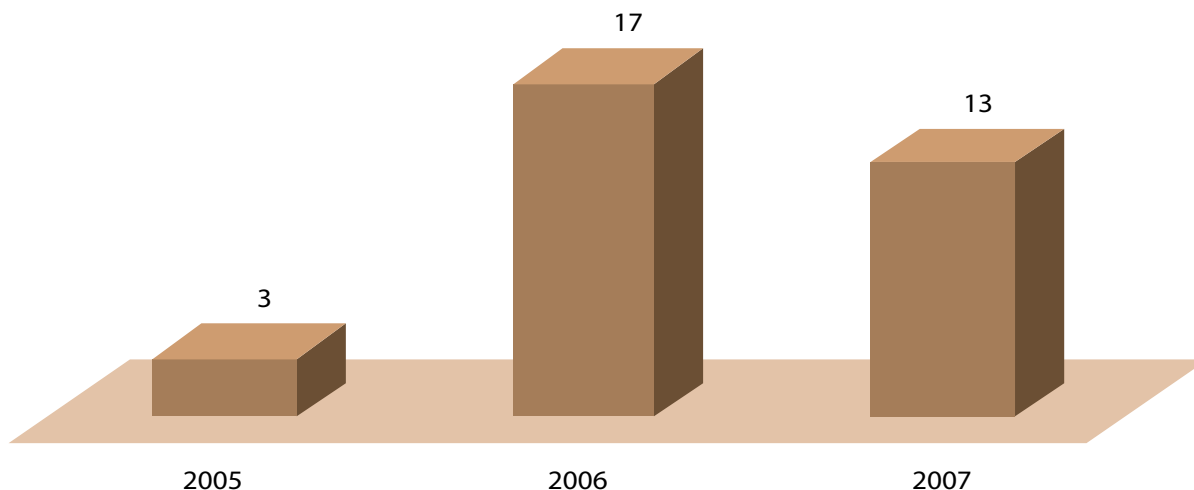
Vzhledem k tomu, že vertikální dohody narušující soutěž nejsou natolik závažné jako kartelové dohody uzavírané mezi horizontálními konkurenty, lze v některých případech volit namísto správného řízení soutěžní advokacii, jako tomu bylo např. při posouzení jednání společnosti IMUNO s.r.o. (dále jen IMUNO). Úřad zjistil, že smlouvy o laboratorních vyšetřeních uzavírané právě společností IMUNO obsahují závazek výhradního odběru laboratorních vyšetření pouze od této společnosti. Úřad dospěl k závěru, že uvedený závazek je ve spojení s trváním těchto smluv na dobu neurčitou zakázanou dohodou o nákupu jedné značky. Společnost IMUNO v reakci na dotaz ÚOHS deklarovala připravenost smlouvu obsahující závazek výhradního odběru změnit a namítaný závazek zcela vypustit. ÚOHS následně dospěl k závěru, že ze strany IMUNO došlo k rychlému zjednání nápravy, kdy tato společnost sama iniciativně ve fázi ověřování relevantních informací navrhla a předložila změnu závazků obsažených v uzavíraných smlouvách. Protože smlouvy obsahující zákaz soutěžit byly uzavřeny pou-

ze se 3 % odběrateli této společnosti, lze mít za to, že dopad tohoto závazku na hospodářskou soutěž byl zcela minimální. Dále rovněž vzhledem k faktu, že se jednalo o první případ možného protisoutěžního chování ze strany IMUNO, akceptoval Úřad návrh opatření podaný uvedenou společností.

12. Oblast skla a skleněných výrobků

V únoru 2007 zahájil Úřad z vlastního podnětu šetření na trhu skleněných výrobků. Šetření bylo zaměřeno na dodavatelsko-odběratelské vztahy společností Sklo Bohemia, a.s., MOSER, a.s. a PRECIOSA, a.s. Všechny uvedené společnosti byly šetřeny samostatně. Šetření společností náležejících do skupiny Sklo Bohemia a šetření společnosti PRECIOSA bylo ukončeno. V postupu těchto společností nebyla zjištěna indicie nasvědčující možnému porušení zákona. Společnosti MOSER bylo po provedeném šetření uloženo, za účelem odstranění možného protisoutěžního ujednání v některých smlouvách, aby předložila Úřadu jejich upravené znění. Upravené znění smlouvy, která bude nově uzavřena se společností GET – PRO, společnost MOSER ve stanoveném termínu Úřadu předložila. Úřad se

Počet případů vyřešených soutěžní advokací (ukončeno v roce)

předloženým návrhem smlouvy zabýval a dospěl k závěru, že upravené znění smlouvy neobsahuje ujednání, která by mohla představovat porušení zákona. Svůj závěr sdělil dne 16. 10. 2007 výše uvedeným společností.

13. Trh dodávek dveří a plovoucích podlah

V únoru 2007 zahájil Úřad z vlastního podnětu šetření na trhu dveří a plovoucích podlah. V průběhu šetření byla oslovena řada společností, které uvedené výrobky vyrábí, nakupují a prodávají. Šetření u většiny oslovených společností bylo

ukončeno, neboť u nich nebyla zjištěna indicie svědčící možnému porušení zákona. Jednání společnosti IM PARKET bylo řešeno soutěžní advokací. IM PARKET s.r.o. předložila Úřadu ve stanovené lhůtě dne 15. 5. 2007 upravený ceník, ze kterého vyplývá, že v něm obsažené maloobchodní ceny prodávaneho zboží jsou pouze cenami doporučenými. U jedné z oslovených společností šetření stále probíhá, neboť existuje podezření na možné porušení § 3 odst. 1 zákona určováním cen pro prodej konečným spotřebitelům. Probíhá také šetření s některými výrobci dveří a plovoucích podlah.

PŘÍKLADY PŘIJETÍ ZÁVAZKŮ NAVRŽENÝCH ÚČASTNÍKY ŘÍZENÍ

Grémium majitelů lékáren

Úřad zastavil správní řízení týkající se protisoutěžního jednání Grémia majitelů lékáren (dále jen GML) poté, co toto sdružení navrhlo dostatečné nápravné opatření. GML je profesním sdružením vytvořeným za účelem ochrany specifických zájmů majitelů lékáren. V současné době má přibližně 400 členů. Úřad zahájil správní řízení s GML v březnu 2007, když na základě podnětů od provozovatelů lékáren získal sdělení vydané GML v lednu 2007, které obsahovalo informace o skutečnosti, že velkodistributor léčiv PHARMOS, a.s. přestal být smluvním dodavatelem lékárenského řetězce Dr.Max. V tomto kroku spatřovalo GML jasný krok k podpoře segmentu nezávislých lékáren a vyzvalo své členy, aby tuto skutečnost zohlednili v rámci svých obchodních vztahů. Tato výzva byla de facto apelem na členskou základnu sdružení, ale i na další majitele lékáren k tomu, aby navýšili odběry u společnosti, která nedává a dalšími aktivitami nepodporuje lékárenské řetězce. Úřad konstatoval, že toto jednání GML spočívající ve snaze koordinovat chování jeho členů bylo obecně způsobilé narušit hospodářskou soutěž na trzích velkoobchodní distribuce léčiv a velkoobchodní distribuce doplňkového zboží určeného pro prodej v lékárnách. GML v průběhu správního řízení navrhlo

nápravné opatření spočívající v uveřejnění vysvětlujícího inzerátu v Časopisu českých lékárníků a stejného textu i na svých webových stránkách www.gmlcr.cz. Vzhledem k tomu, že uvedeným jednáním nedošlo k podstatnému narušení soutěže, Úřad tento závazek přijal, neboť jím byl odstraněn závadný stav na trhu.

ČEZ se zavázal odstranit závadný stav na trhu

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) koncem roku 2006 zastavil správní řízení vedené od druhé poloviny září se společností ČEZ. ÚOHS v daném správním řízení, podobně jako v dalších případech, upřednostnil provedení nápravy ze strany účastníka řízení namísto uložení možné pokuty. Elektrárenská firma ČEZ podle zjištění Úřadu stanovila rozdílné podmínky ve smlouvách o dodávkách, platných od 1. ledna 2006. Společnost upravovala bez objektivně ospravedlnitelných důvodů odlišné cenový vzorec, na základě něhož dochází k určení ceny hnědého uhlí dodávaného do společnosti ČEZ. Konkrétně byla diskriminována Sokolovská uhelná. V jejích smlouvách byl nárůst cen, za které surovinu ČEZu dodává, minimální a byl zastropen. Sokolovská uhelná jako jediný z dodavatelů hnědého uhlí neměla ve smlouvě (pro období 2005–9) jako jediná zahrnut vliv meziroční změny ceny elektrické energie. Tímto způsobem byla proti své konkurenci, mezi kterou patří Severočeské doly nebo Mostecká uhelná diskriminována. Společnost ČEZ v rámci správního řízení navrhla závazky, které ÚOHS přijal jako dostatečné a vedoucí k nápravě závadného stavu. Ty nyní obsahují smluvní dodatek směřující k úpravám cen ve prospěch Sokolovské uhelné. ČEZ se navíc zavázal uzavřít se Sokolovskou uhelnou dlouhodobou kupní smlouvu do vyuhlení dolů. ÚOHS v daném případě nepřistoupil k uložení pokuty, neboť účastník řízení závadný stav přiznal a významně přispěl k rychlé nápravě. Navíc protisoutěžní jednání bylo poměrně krátkodobé a nedošlo ke vzniku závažných negativních dopadů na soutěž.

Případ TIPSPORT/RINGIER byl uzavřen bez sankcí

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) ukončil v polovině roku 2007 vydáním prvostupňového rozhodnutí správního řízení se společnostmi RINGIER ČR a.s. a TIPSPORT a.s. Úřad se případem zabýval od začátku roku 2006, kdy od společnosti RINGIER ČR a.s. a Československý sport, s.r.o. (SPORT) obdržel podnět společně se žádostí o aplikaci Leniency programu.

Obsahem podnětu byla žádost o prošetření možného porušení zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž uzavřením a plněním smluv o spolupráci uvedených vydavatelství se společností TIPSPORT, a.s. Správní řízení se týkalo vzájemných závazků v oblasti poskytování sázkových kurzů a některých dalších informací ohledně sportovních soutěží, které byly zveřejňovány v deníku Sport. Na zveřejnění tohoto druhu informací a reklam měl přítom ze všech sázkových kanceláří TIPSPORT exkluzivitu. Ten se na druhé straně zavázal, že nebude vydávat vlastní periodikum se stejným obsahovým zaměřením jako je deník Sport a nebude zveřejňovat inzerci v jiném periodiku než v tomto deníku. Při posuzování, zda v uvedeném případě dochází k narušení hospodářské soutěže či nikoliv bylo mj. rozhodné, zda je reklamní prostor v jediném domácím sportovním deníku zastupitelný s reklamním prostorem v jiných „běžných“ denících. ÚOHS na základě provedených analýz dospěl k závěru, že zastupitelný je, a vymezil proto jako relevantní trh dodávek reklamního prostoru v celostátních denících. Závazek TIPSPORTu výhradně nakupovat reklamní prostor v deníku Sport, proto nebyl způsobilý vyvolat narušení hospodářské soutěže (vzhledem k tržnímu podílu tohoto periodika spadajícího od 1. 1. 2004 pod RINGIER). Tento typ dohody tak nepřinášel ani žádné negativní účinky na konečné spotřebitele. Co se týče závazku nezveřejňovat inzerci jiných sázkových kanceláří v deníku Sport, dospěl ÚOHS k závěru, že tato dohoda byla způsobilá narušit hospodářskou soutěž, neboť dlouhodobě omezovala soutěžitele na trhu kurzových sázek v propagaci jimi nabízených služeb, a tím mohla oslabit efektivitu soutěže. Přesto dopady na soutěž byly zanedbatelné a dohodu samu lze zahrnout pod blokovou výjimku v oblasti vertikálních dohod. Jako nejzávažnější tak ÚOHS posuzoval

závazky TIPSPORTu nekonkurovat vydáváním sportovního deníku, který byl do smluv firem včleněn v roce 2001. Takový závazek vytváří umělou bariéru vstupu novému soutěžiteli na trh a dochází ke stabilizaci tržního podílu nejen SPORTu resp. RINGIERu, ale rovněž ostatních soutěžitelů působících na trhu deníků, a k uzavření tohoto trhu. Oba účastníci řízení pak v závěru správního řízení uzavřeli jako závazek novou Smlouvu o spolupráci. Ta zrušila ustanovení, které bylo předmětem výhrad ÚOHS. Z uvedených důvodů bylo správní řízení zastaveno v bodě týkajícím se závazku TIPSPORTu nekonkurovat vydáváním sportovního deníku. V ostatních bodech nedošlo k porušení zákona, přesto i tato omezující ustanovení smluv byla zrušena.

ÚOHS zastavil řízení s Lesy ČR a uložil opatření k nápravě

Úřad vedl v roce 2005 správní řízení se společností Lesy ČR. Řízení bylo zahájeno v lednu 2005, kdy uvedená společnost začala jednostranně ukončovat smlouvy dřevařským firmám. Těmto společnostem, které jsou ekonomicky závislé na Lesech ČR, hrozil vznik nevratné újmy. Správní řízení bylo vedeno jak podle českého zákona na ochranu hospodářské soutěže, tak podle článku 82 Smlouvy o založení Evropských společenství, a to pro možné zneužití dominantního postavení. V průběhu řízení navrhly Lesy ČR závazek (opatření), který měl odstranit závadný stav na trhu. ÚOHS po přezkoumání případu dospěl k závěru, že splněním navrženého opatření bude odstraněn závadný stav, a proto svým rozhodnutím správní řízení zastavil. Účastníkovi řízení bylo uloženo splnění předloženého opatření, tedy aby pokračoval ve smluvním vztahu se svými partnery, s nimiž má uzavřeny smlouvy s dobou platnosti delší než do konce roku 2004. Tato podmínka platila po celou dobu platnosti smluv, ledaže by mezi Lesy ČR a smluvními partnery došlo k dohodě o zkrácení doby smluvního vztahu. Výběr smluvních partnerů musí Lesy ČR v budoucnu provádět důsledně na základě transparentních a nediskriminačních výběrových řízení.

